

عنوان مقاله:

ارزیابی شاخص‌های تنوع زیستی زراعی سه گونه جالیزی استان خراسان رضوی

محل انتشار:

فصلنامه بوم شناسی کشاورزی، دوره 9، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مهدی نصیری محلاتی - دانشگاه فردوسی مشهد

علیرضا کوچکی - دانشگاه فردوسی مشهد

حمید رضا توکلی کاخی - دانشگاه فردوسی مشهد

مهدیه سلطانی - دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

اصولا حفظ تنوع زیستی کشاورزی پیش شرط نیل به کشت بوم‌های پایدار است. در گذشته تنوع زیادی از گونه‌ها، ژنوتیپ‌ها و واریته‌ها در نظام‌های زراعی به کار برده می‌شد و این موضوع عامل ثبات و پایداری بوم نظام‌ها زراعی بوده است. در حال حاضر، ارقام زراعی تجاری معدودی بخش عمده تولید هر محصول را به خود اختصاص داده و این موضوع ثبات و پایداری بوم نظام‌ها را دستخوش تغییر کرده است. در این مطالعه شاخص‌های تنوع زیستی زراعی سه گونه خربزه (*Cucumis melo* L. var. *Inodorus*)، طالبی (*Cucumis melo* L. var. *Cantaloupensis*) و هندوانه (*Citrullus vulgaris* L.)، نتایج نشان داد که دو شهرستان تربت جام و تایباد به ترتیب با داشتن 42 و 20 درصد از سطح ژنوتیپ و رقم مورد بررسی قرار گرفت. داده‌های آماری و اطلاعات مورد نیاز از سالنامه بخش کشاورزی اداره آمار و فناوری سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی (سال زراعی 90-1389) و همچنین از طریق پرسشنامه‌های که برای هر یک از مدیریت‌های جهاد کشاورزی شهرستان‌ها تدوین شده بود، جمع‌آوری شد. در ادامه این پژوهش شاخص‌های تنوع مکانی مکانی سیمپسون، 4، شانون، 5، یکنواختی و شاخص تشابه سورنسون 6 ارزیابی شد. نتایج نشان داد که دو شهرستان تربت جام و تایباد به ترتیب با داشتن 42 و 20 درصد از سطح کاشت خربزه استان خراسان رضوی دارای شاخص شانون برابر با 06/0 و 22/0 بودند. کمترین شاخص یکنواختی با مقادیر 01/0 و 02/0 به ترتیب در این دو شهرستان مشاهده شد که این موضوع مؤید گستردگی تک‌کشتی و تنوع کم واریته‌ای در نظام‌های تولید جالیز آن‌ها می‌باشد. از طرفی این نتایج حاکی از کم بودن شاخص‌های تنوع واریته‌ای برای دو گونه هندوانه و طالبی در سطح استان خراسان رضوی بود.

کلمات کلیدی:

خربزه، شاخص سورنسون، سیمپسون، شانون، نظام تولید، هندوانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1172861>

